

ՔԵՆԹՐԲԵՐԻԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԴՈԿՏՈՐ ՌՈՌԻԱՆ ՎԻԼՅԱՄՍԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Մեպտեմբերի 22-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբեգին Բ Ծայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հրավերով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին ժամանեց Անգլիկան Եկեղեցու պետ, Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոս դոկտոր Ռոուան Վիլյամսը:

Ուշ երեկոյան Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Մայր Աթոռի միաբանության հետ դիմավորեց Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսին և նրան ուղեկից շքախմբին: Միաձուլեց Տաճարի զանգերի դողանջների ներքո եկեղեցականաց թափորն ուղղվեց դեպի Մայր Տաճար, ուր Իջման Սուրբ Սեդանի առջև, հոգևորականների սաղմոսերգությունից հետո, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ու Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսը համատեղ աղոթք կատարեցին:

Ապա «Էջ Միածինն ի Հօրե» շարականի երգեցողության ներքո թափորն ուղղվեց դեպի Վեհարան: Վեհարանի Գահասրահում տեղի ունեցավ պաշտոնական ընդունելություն և երկու Հովվապետերի խոսքերի փոխանակում:

Հանուն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբանության, պաշտոնեության, ինչպես նաև Հայ Եկեղեցու հավատացյալների Հայոց Հայրապետը ողջունեց Նորին Սրբազնության պաշտոնական այցելությունը Հայաստան և Ամենայն Հայոց հոգևոր կենտրոն: Նորին Սրբությունը գոհունակությամբ վերհիշեց եղբայրական հյուրընկալության անմոռաց պահերը, որ ապրել է Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ թագավորություն պաշտոնական այցի ժամանակ, և Լույսի երեկոյան արարողությունը Անգլիկան Եկեղեցու հոգևոր կենտրոն Քենթրբերիի Մայր Տաճարում:

«...Ձեր այցելության օրերին Մենք առիթը կունենանք միասնաբար աղոթելու և խորհելու Քրիստոնեական Եկեղեցիների համագործակցության, սիրո և միության մասին և ավելի ամրապնդելու Հայ և Անգլիկան Եկեղեցիների միջև գոյություն ունեցող բարեկամական կապերը:

Ամենակալ Տերը կրկին անգամ օրհնում է Մեր եղբայրությունն այսօր, Քրիստոսի սիրո այդ լույսով կրկին ջերմացնում Մեր հոգիները՝ լույս, որ այս անգամ վառվում է Հայ ժողովրդի 1700-ամյա դարձը խորհրդանշող Լուսավորչի Անմար Կանթեղից», - ասաց Վեհափառ Հայրապետն իր խոսքում:

Նորին Սրբությունն այնուհետև նշեց, որ հոգեմտավոր հարուստ ժառանգություն ունեցող մեր Եկեղեցիները բազմաթիվ մարտահրավերներ են դիմագրավում հովվական կյանքում, միջեկեղեցական և միջկրոնական հարաբերություններում: *«Կանգնած ենք արդիականության Եկեղեցուն հուզող բազմաթիվ մշակութային, հասարակական, տնտեսական և քաղաքական խնդիրների առջև, որոնք կարիք ունեն միասնական ջանքերով համատեղ լուծման: Վստահ ենք, որ Ձերդ Սրբազնության այցը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին մի նոր խթան կհանդիսանա վերոհիշյալ մարտահրավերները դիմագրավելու ճանապարհին մեր երկու Եկեղեցիների համար», -* ընդգծեց Հայոց Հովվապետը:

«Մենք մեծ ուրախությամբ ենք ժամանել այս սրբավայր, որը շատ երկար էինք փափագում այցելել: Մենք գիտենք, որ սա Հայոց Եկեղեցու սիրտն ու ծննդավայրն է, աղբյուրն է այս ժողովրդի քրիստոնեական կյանքի», - ասաց Քենթրբերիի Արքեպիս-

կոպոսը՝ անդրադառնալով Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու հիմնադրման պատմությանը, Սուրբ Գրիգորի տեսիլքին, դարերի ընթացքին քրիստոնեական վկայությանն ու ժողովրդի քաջարի մարտիրոսությանը: «Սա այն ժողովուրդն է, որ կրկին ու կրկին կոչված էր կրելու Քրիստոսի խաչը: Եվ մենք, հավաքվելով այստեղ, պատվում ենք այդ վկայությունը և գոհություն ենք հայտնում Հայր Աստծուն Քրիստոսի շնորհների համար, որ հայտնվեցին այս Եկեղեցու և ազգի կյանքում», - նշեց Ռոմուան Արքեպիսկոպոսն իր խոսքում: Նա անդրադարձավ նաև երկու Եկեղեցիների միջև առկա երկար տարիների բարեկամությանը, վերհիշեց շուրջ հարյուր տարի առաջ, Հայոց ցեղասպանության և հալածանքների տարիներին, Ռենդել Դեյվիդսոն արքեպիսկոպոսի կողմից գործադրված ճիգ ու ջանքերը:

Նորին Սրբազնությունը հիշեց Ամենայն Հայոց Հայրապետի այցը Անգլիայի Թագավորություն և Մայր Տաճարում խոսված քարոզը: Անգլիկան Եկեղեցու պետն իր ուրախությունը հայտնեց նաև Անգլիայում հայ եկեղեցականների վերջին շրջանում շարունակական դարձած ուսումնառության առիթով: Վերջում նա վերստին շնորհակալություն հայտնեց եղբայրական հրավերի և ջերմ ընդունելության համար՝ փոխանցելով Նորին Սրբությանը Անգլիկան Եկեղեցու հավատացյալների ողջույներն ու աղոթքները:

Սեպտեմբերի 23-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, հանդիսապետությամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Օայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, մատուցվեց Ս. Պատարագ: Պատարագիչն էր Մեծ Բրիտանիայի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Նաթան եպիսկոպոս Հովհաննիսյանը: Պատարագի սրբազան արարողությանը ներկա գտնվեցին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հրավերով Մայր Աթոռ ժամանած Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոս դոկտոր Ռոմուան Վիլյամսը և նրան ուղեկից անգլիկան հոգևորականները, Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի Գործադիր կոմիտեի անդամները՝ գլխավորությամբ ԵՀԽ Գլխավոր քարտուղար դոկտոր Սամուել Կոբիայի և ԵՀԽ ատենապետ դոկտոր Վոլտեր Ալթմանի:

Հընթացս Ս. Պատարագի երկու Հովվապետերն իրենց պատգամը հղեցին ներկա գտնվող հոգևորականներին և հավատացյալ ժողովրդին: Ողջույնի իր խոսքում Ամենայն Հայոց Հայրապետը Մայր Տաճարում ներկա հավատացյալ հայորդիներին և աշխարհի տարբեր երկրներից ժամանած բազում ուխտավորներին ներկայացրեց Անգլիկան Եկեղեցու պետին և վերստին ուրախություն հայտնեց նրա այցի առիթով:

«Անգլիկան Եկեղեցու հետ Հայ Եկեղեցու հարաբերությունները երկու հարյուր տարիների պատմություն ունեն: Այդ հարաբերություններն իրենց ուրույն տեղն են զբաղեցնում Հայ Եկեղեցու Միջեկեղեցական հարաբերությունների պատմության էջերում: 19-րդ դարում էր՝ Հայ ժողովրդի համար պատմական դժվար ժամանակաշրջանում, երբ Մեր երջանկահիշատակ նախորդների և Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսների նամակագրությամբ, Սուրբ Երկրում՝ Երուսաղեմում, Մեր Եկեղեցիների ներկայացուցիչների միջև հարաբերությունների մշակմամբ հիմք դրվեցին Մեր պատմական կապերին: Աղոթքով ենք հիշում Մեր երանաշնորհ հայրերից Կոնստանդնուպոլսի հայոց Պատրիարք Ներսես արքեպս. Վարժապետյանի, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսներ Սկրտիչ Ա Խրիմյանի, Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսներ Նորին Սրբազնություն դոկ. Թամպել Թեյթի և դոկ. Թովմաս Դևիդսոնի անունները, որոնք կանգնած են ակունքներում Մեր հարաբերությունների: Ձեռքբերումների հարուստ պատմություն է բաժանում Մեզ պատմական այս շրջանից», - ասաց Հայոց Հայրապետը՝ նշելով, որ Եկեղեցիների միջև առկա սիրո համագործակցությունն ավելի է

ԴԻՄԻՏՐԻՈՍ ԴԵ ԵՐԵՎԱՆԻ Ս. ԷԶՄԻԱՍՏԻՈՍ

Ս. ՊԱՏԱՐԱՐԳ՝ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԱՆԳԼԻԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԱՏՎՈՐԱԿՈՒԹՅԱՆ
ԵՎ ԵՏԻՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԿՈՄԻՏԵԻ ԱՆՂԱՄՆԵՐԻ

ԻԶՄԱՆ ՍՈՒՐԲ ՍԵՂԱՆԻ ԱՌՋԵՎ

ՆԱՄԱՏԵՂ ՆԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՏՈՐԱԳԻՄԱՆ ԸՆԹԱՅՔՈՒՄ

ամրապնդվել Հայոց Հայրապետների և Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսների փոխադարձ այցելություններով, համատեղ համաձայնագրերի կնքմամբ՝ նոր հեռանկարներ բացելով համագործակցության ցանկալի ուղում:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը գոհություն հայտնեց Տիրոջը, որ երկու Եկեղեցիների հարաբերություններն ի սկզբանե հիմնված են եղել միմյանց ճանաչելու և ընդունելու, փոխադարձ հարգանքի և վստահության սկզբունքների վրա: Վեհափառ Հայրապետն անդրադարձավ Հայաստանյայց Սուրբ Եկեղեցու ներկա գործունեությանը՝ նշելով նաև. «Հայրապետիս հոգին բերկրանքով է լցված, քանզի միայնակ չենք առաքելության Մեր ճանապարհին: Տիրոջ շնորհներով շարունակում ենք աստվածահաճո բարի գործեր կատարել քույր Եկեղեցիների հետ՝ պսակելով դրանք բարեկամության նորանոր ձեռքբերումներով և չանտեսելով արդիականության այն բոլոր մարտահրավերները, որոնք ծառացել են մեր Եկեղեցիների առջև: Գիտակցում ենք, որ երկխոսությամբ սկսված Մեր ուղին տակավին ճանապարհ ունի հարթելու Տիրոջով, գորավիզ կանգնելով միմյանց դժվարության պահին, միմյանց հետ կիսելով Մեր հարուստ և հնամենի հոգևոր փորձառությունն ու մտքի համընդհանուր ժառանգությունը»:

Վեհափառ Հայրապետը խոսեց նաև միջեկեղեցական հարաբերությունների զարգացման հեռանկարի մասին. «Հայ Եկեղեցին տեսիլքով է նայում Եկեղեցիների միջև հարաբերությունների զարգացմանը՝ ավելի զարկ տալու համատեղ կրթական և փոխանակման ծրագրերին, գործակցելու և Մեր համատեղ ձայնը բարձրացնելու ի խնդիր խաղաղության, մարդկային կյանքի բարօրության, մարդու իրավունքների պաշտպանության, արդարության և փոխադարձ հարգանքի հաստատման՝ ըմբռնումով մոտենալով մեր տարբերություններին և հարատև աղոթական ջանքերով նպաստելու երկխոսությանն ու վստահության հաստատմանը: Այս առումով կարևորում ենք 2001 թ. Անգլիկան Հաղորդության և Արևելյան Եկեղեցիների միջև սկսված երկխոսությունը, որի առաջին հանդիպումը, նվիրված Քրիստոսաբանական երկկողմ ըմբռնումներին, հաջողությամբ նշանավորվեց այստեղ՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում տեղի ունեցած հանդիպմամբ: Մենք ջատագովում ենք այս երկխոսության կայուն շարունակությունը և լիահույս ենք, որ այն է՛լ ավելի կսերճեցնի մեր Եկեղեցիներն ու ժողովուրդներին ի փառս մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի»:

Նորին Սրբությունը ողջունեց նաև ներկայությունը ԵՀԽ Գլխավոր քարտուղար Վեր. դոկտոր Սամուել Կոբիայի՝ նրա այցը լավ առիթ նկատելով ծանոթանալու Հայոց Եկեղեցուն, հինավուրց հայ մշակույթին, երկրին ու ժողովրդին:

Այնուհետև Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին և համայն Հայ Եկեղեցուն ու ժողովրդին իր սրտի խոսքն ուղղեց Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոս դոկտոր Ռոուան Վիլյամսը: Անգլիկան Եկեղեցու հովվապետը նշեց, որ իրենք երկար են սպասել Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին ուխտի գալու հնարավորությանը և մեծ ուրախություն ու բերկրանք են ապրում՝ Մայր Աթոռում միասնաբար ներկա գտնվելով Ս. Պատարագին: Նորին Սրբազնություն Ռոուան Վիլյամսն ամենաջերմ զգացումներով հիշեց Հայոց Հայրապետի այցը Մեծ Բրիտանիա և վստահություն հայտնեց երկու Եկեղեցիների միջև առկա բարեկամական հարաբերությունների ու երկխոսությունների շարունակական ընթացքի և դրանց առավել սերտացման վերաբերյալ: Մեջբերում անելով հընթացս Ս. Պատարագի կատարված ընթերցումից, ուր Պողոս Առաքյալը Քրիստոսի և Եկեղեցու միությունը նմանեցնում է Փեսայի և Հարսի միությանը, Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսն ի մասնավորի ասաց. «Այսօրվա Ավետարանի ըն-

թերցվածի մեջ մենք լսեցինք. «Ինչ որ Աստված միացրեց, մարդը թող չբաժանի»: Եկեղեցին միացած է Քրիստոսին, ինչպես Հարսը՝ Փեսային: Դա նշանակում է, որ Հիսուս Քրիստոս խոստացել է հավերժ հավատարիմ լինել Իր Եկեղեցուն: Դարեր շարունակ քրիստոնյա հայ ժողովուրդը գիտակցել է Հիսուս Քրիստոսի հավատարմությունը Եկեղեցուն: Հայ ժողովուրդն Աստծո այդ ներկայությունն ու հավատարմությունը տեսել է անգամ հալածանքների ու Մեծ Եղեռնի ժամանակ: Եվ հայերի հավատարմությունն առ Աստված և առ Եկեղեցին հաստատագրումն ու առհավատյան են սուրբգրային այս խոսքի. «Ինչ որ Աստված միացրեց, մարդը թող չբաժանի»: Մենք երջանիկ ենք՝ տեսնելով հավատարիմ վկայությունը ձեր Եկեղեցու և ժողովրդի: Դա մեզ հիշեցնում է նաև մեկ այլ ճշմարտության մասին՝ Քրիստոսի և Եկեղեցու միությունը թելադրում է, որ մենք, որպես քրիստոնյաներ, պարտավոր ենք հավատարիմ լինել միմյանց նկատմամբ: Մկրտությամբ Քրիստոս մեզ կապում է թե՛ Իր և թե՛ մեզ միմյանց հետ, ուստի մենք պարտավոր ենք, որպես քրիստոնյաներ, մեկս մյուսի նկատմամբ եղբայրասիրության մեջ լինել: Մենք հուսով ենք և նաև վստահ ենք, որ մեր Եկեղեցիների միջև առկա սերն ու եղբայրությունը նշան կլինի ամբողջ աշխարհի համար»:

Հավարտ իր խոսքի Անգլիկան Եկեղեցու Հովվապետը երախտագիտություն արտահայտեց ընդունելության համար. «Ձերդ Սրբություն, քույրեր և եղբայրներ, մենք խորապես գգացված ենք Ձեր հյուրընկալությամբ: Մենք խոստանում ենք հավատարիմ մնալ Քրիստոսին, որ մեզ կոչել է, և ձեզ բոլորիդ, որպես քույրեր և եղբայրներ: Թող Աստված շենացնի Իր Եկեղեցին, որպեսզի Իր փառքը տեսանելի լինի ողջ աշխարհում: Եվ այս սուրբ վայրում, ուր Միածին Որդին երկիր իջավ, և ուր մենք վերանորոգում ենք մեր տեսիլքը, աղոթում ենք, որ Միածին Որդին Իր հետ երկինք բարձրացնի մեզ: Մեր Տիրոջ և Իր ժողովրդի ներկայությամբ ես նորից արտահայտում եմ երախտագիտությունս և ամենայն բարիք և օրհնություն եմ մաղթում Ձերդ Սրբությանն ու ձեր ողջ ժողովրդին»:

Հավարտ սրբազան արարողության Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի վարիչ Տ. Եզնիկ արքեպիսկոպոս Պետրոսյանը ներկայացրեց պաշտոնական այցով Հայաստանում գտնվող ԵՀԽ Գլխավոր քարտուղար դոկտոր Սամուել Կոբիային՝ նշելով, որ սեպտեմբերի 23-28-ը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում գումարավելու է ԵՀԽ Գործադիր կոմիտեի հերթական ժողովը: Այնուհետև իր սրտի խոսքը ներկաներին փոխանցեց դոկտոր Սամուել Կոբիան:

Պատարագի սրբազան արարողությունից հետո երկու հովվապետերը և պատվարժան հյուրերը եկեղեցականաց հանդիսավոր թափոռով ուղղվեցին դեպի Վեհարան:

Սեպտեմբերի 23-ին Անգլիկան Եկեղեցու հովվապետը այցելեց նաև Նորքի Հայորդյաց տուն:

Սեպտեմբերի 24-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը և Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոս դոկտոր Ռոուան Վիլյամսը երկու Եկեղեցիների հոգևորականների ուղեկցությամբ այցելեցին Երևանի Ս. Երրորդություն եկեղեցի: Հովվապետերին Ս. Երրորդություն եկեղեցու հոգևոր հովիվ Տ. Եսայի քահանա Արթենյանը ներկայացրեց եկեղեցուն կից գործող կիրակնօրյա դպրոցի համակարգչային լսարանի աշխատանքներին: Հատուկ ուշադրության արժանացավ խուլ և համրերի հետ դասընթացների ծրագիրը, բարձրաստիճան այցելուներին ներկայացվեց Ժեստերի լեզվի առաջին անգամ հայերեն տպագրված հո-

գևոր բառարանը և Հայ Եկեղեցու Սրբազան Պատարագի ժեստերով բացատրություններով հանդերձ լազերային տեսասկավառակը:

Այնուհետև Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ու Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսը այցելեցին Երևանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր Եկեղեցի, ապա եղան Ս. Կաթողիկե և Զորավոր Ս. Աստվածածնի եկեղեցիներում:

Նույն օրը Վեհափառ Հայրապետն ու Անգլիկան Եկեղեցու պետն այցելեցին ՀՀ ԱՆ «Աբովյան» քրեակատարողական հիմնարկ: ՀՀ Արդարադատության նախարար Գևորգ Դանիելյանի, Քրեակատարողական վարչության պետ, արդարադատության գեներալ-մայոր Աշոտ Մարտիրոսյանի և «Աբովյան» ՔԿՀ պետ, գնդապետ Էդիկ Հովհաննիսյանի ուղեկցությամբ երկու Եկեղեցիների պետերը շրջեցին քրեակատարողական հիմնարկում, ծանոթացան ազատազրկվածների կեցության պայմաններին:

Հայոց Հայրապետն ու Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսը հանդիպում ունեցան նաև կալանավայրերում հոգևոր ծառայություն իրականացնող մի շարք հոգևորականների հետ, քննարկեցին նրանց կողմից դատապարտյալներին մատուցվող հոգեխնամության ձևերը:

Նորին Սրբությունն ու Նորին Սրբազնությունը հանդիպեցին նաև ազատազրկվածների հետ, ունեցան առանձնազրույցներ: Հատուկ ուշադրություն ընծայվեց նաև բանտարկյալ անչափահասներին: Բարձրաստիճան եկեղեցականներն այցելեցին անչափահասների դասարաններ, ուր զրուցեցին երիտասարդների հետ: Վեհափառ Հայրապետը հորդորեց նրանց, որպեսզի նոր ճանապարհ ընտրեն իրենց կյանքի համար և, դուրս գալով քրեակատարողական հիմնարկից, նոր գիտակցությամբ, նոր ոգով ու աշխարհընկալմամբ դառնան մեր երկրի արժանավոր քաղաքացիներ: Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսն իր հերթին իր օրհնությունը բերեց անչափահասներին:

Սեպտեմբերի 24-ին Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոս դոկտոր Ռոուան Վիլյամսը երկու Եկեղեցիների հոգևորականների ուղեկցությամբ այցելեց Սևանի Վազգենյան Հոգևոր Դպրանոց:

Վազգենյան Հոգևոր Դպրանոցի սաները դիմավորեցին Անգլիկան Եկեղեցու պետին «Հրաշափառ» շարականի երգեցողությամբ: Այնուհետև դպրանոցի տեսուչ Տ. Մկրտիչ վարդապետ Պողոսյանը ուղեկցեց հյուրերին դպրանոցի հիմնական մասնաշենքի հարկաբաժիններով և ներկայացրեց դպրանոցի հիմնադրման պատմությունը: Դպրանոցին ծանոթանալուց հետո հանդիսությունների դահլիճում դր Ռոուան Վիլյամսին ու նրան ուղեկից հոգևորականներին ողջունեց Տ. Մկրտիչ վարդապետ Պողոսյանը: «Ձեր այցը այս ճեմարան վկայում է Հայ և Անգլիկան Եկեղեցիների միջև առկա հարաբերությունների որակի մասին: Մեզ համար Ձեր այցը ոչ միայն պատմական ձևավորված հարաբերությունների պատմություն է, այլև արտահայտությունն է այն ոգու, որ, ես կարծում եմ, հատուկ է երկու Եկեղեցիներին», - ասաց Հայր Սուրբը՝ վերստին ուրախություն հայտնելով Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսի այցի համար Սևանի դպրանոց:

Այնուհետև դպրանոցի սաները ներկայացրեցին մի քանի շարականների կատարումներ:

Վերջում Արքեպիսկոպոս Ռոուան Վիլյամսը իր մտորումները փոխանցեց ճեմարանի սաներին: Իր խոսքում նա մասնավորապես ասաց. «Ուրախ ենք ձեզ հետ լինել: Հրաշալի երգեցողություն էր: ...Աստվածաբանությունը նման չէ այլ առարկա-

ների: Աստվածաբանությունը ներառում է մեր հոգին, սիրտը և մարմինը՝ ամենը միասին: Աստվածաբանությունը սերտում ենք ոչ միայն գրքերից, այլև միմյանցից և Եկեղեցու ծառայությունից: Միասին ապրելն ու աղոթելը մաս է կազմում աստվածաբանական մեր կրթության»: Հովվապետը երիտասարդների հետ իր մտածումները կիսեց հոգևորականի կոչման և դժվարին ծառայության մասին, հորդորեց ունկնդիր լինել Աստծո կանչին և կարողանալ միշտ սովորել իրենց շրջապատող հոգևորական և աշխարհական եղբայրներից:

Հանդիպումից հետո Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսը պատվիրակության ուղեկցությամբ եղավ նաև Սևանի թերակղզու Ս. Առաքելոց վանքում:

Սեպտեմբերի 25-ին ավարտվեց Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոս ղոկտոր Ռոուան Վիլյամսի պաշտոնական այցելությունը Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի:

Մինչ Անգլիկան Եկեղեցու պատվիրակության մեկնումը Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը և Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոս ղոկտոր Ռոուան Վիլյամսը Մայր Աթոռի միաբանների ուղեկցությամբ Վեհաբանից առաջնորդվեցին դեպի Մայր Տաճար, ուր Իջման Սուրբ Սեդանի առջև կատարվեց աղոթքի և հրաժեշտի արարողություն:

«Գոհություն ենք հայտնում Ամենակալին անցնող հիշարժան չորս օրերի համար, որ վայելեցինք միասին՝ ամրագրելով Մեր եղբայրական սերը և հարստացնելով Մեր հարաբերությունների պատմությունը:

Ձերդ Սրբազնության այցելության օրերին Մենք առիթն ունեցանք նաև Մեր մտահոգությունը կիսելու Քրիստոսի Սուրբ Եկեղեցու և ժամանակակից մարդու առջև ծառացած մարտահրավերների շուրջ: ...Մենք, որպես հոգևոր առաջնորդներ, մտահոգված ենք աշխարհում խաղաղությունը վտանգող երերուն կացությամբ: Մեզ հուզում են աճող աշխարհայնությունն ու դրա հետևանքները համընդհանուր քրիստոնեական կյանքում: Մեր ուշադրության կենտրոնում են կրոնական ծայրահեղականության և պատերազմի գոհ դարձած կիներն ու երեխան, հարուստ ու բարգավաճ երկրներում ապրող, բայց ժամանակակից կյանքի արատավոր երևույթների թելադրմամբ քրիստոնեական արժեքներից հեռացած պատանին: Մտահոգ ենք, քանի որ ժամանակակից կյանքի մարտահրավերներին դեմ հանդիման Քրիստոնեական Եկեղեցիների համագործակցության մեջ տակավին ամբողջությամբ չի ամրապնդվել մրցակցության փոխարեն սիրո հրամայականներով առաջնորդվելու եղբայրության ոգին:

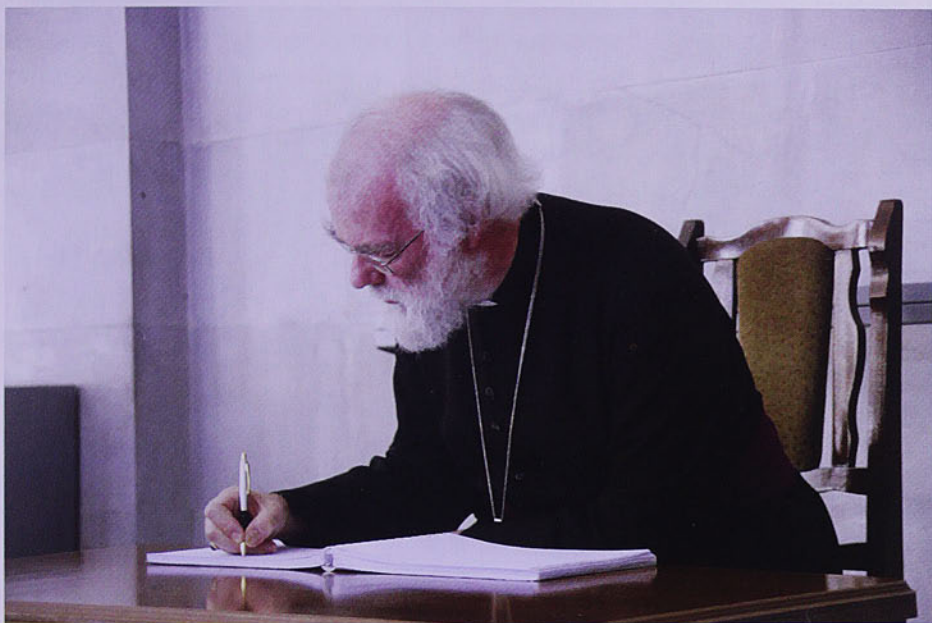
Հրամայական է Մեզ համար երիտասարդ սերնդի քրիստոնեական դաստիարակությունն ու Ավետարանի պատգամներից բխող բարոյական արժեքների տարածումը, գիտության ձեռքբերումներով զինված և Քրիստոսի Եկեղեցու հոգևոր հարուստ ժառանգությանը հավատարիմ հոգևորական նոր սերունդների պատրաստությունը, միմյանց ավանդությունների ուսումնասիրությունն ու փոխադարձ շփումների խթանումը», - ասաց Ամենայն Հայոց Հայրապետը: Նորին Սրբությունը կարևոր նկատեց, որ Եկեղեցիները գործեն համատեղ և իրենց ընդհանուր ձայնը բարձրացնեն՝ բացառելու ցավն ու տառապանքը մարդկային կյանքում:

Ապա ներկաներին իր խոսքն ուղղեց Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսը: Նորին Սրբազնությունը ներկայացրեց իր տպավորությունները հայ ժողովրդի խորը հավատի և Աստծո հանդեպ հավատարմության մասին: «Հայաստանում ամենուրեք մենք տեսանք քարերի վրա փորագրված խաչքարեր, ինչը վկայում է, որ Տիրոջ

Ս. ՀՈՒՓՄԻՍԵ ԵԿԵՂԵՅՈՒՄ ՍՐԲՈՒՆԻ
ԿՈՒՅՍԻ ՇԻՐԻՄԻ ԱՈՋԵՎ

ԵՆԽ ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԸ
ԵՎ ՔԵՆԹՐԲԵՐԻԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԸ ԳՐԱՌՈՒՄ ԵՆ ԿԱՏԱՐՈՒՄ
ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՊԱՏՎՈ ՆՅՈՒՆԵՐԻ ՍԱՏՅԱՆՈՒՄ

Ի ՆԻՇԱՏԱԿ ՆԱՅՈՅ ՄԵԾ ԵՂԵՈՆԻ ԶՈՆՏԵՐԻ ԵՆԽ-Ի
ԵՎ ՔԵՆՔՐԲԵՐԻԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՅ
ԵՂԵՎՆԻ Է ՏՆԿՎՈՒՄ ՑԵՂԱՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՆԱՐԵՎԱՆՈՒԹՅԱՄԲ

խաչն իրապես խորը դրոշմված է ողջ հայ ժողովրդի սրտում: Դա վկայում է, թե որքան մեծ է Աստծո նկատմամբ սերը հայ ժողովրդի կյանքում», - ասաց Արքեպիսկոպոսը: Իր խոսքում նա նշեց, որ Եկեղեցիները մեկմեկու կարիքն ունեն և պետք է միասին աղոթեն, վկայեն, միմյանցից սովորեն ու համագործակցեն:

Նա իր շնորհակալությունն ու երախտագիտությունը հայտնեց Նորին Սրբությանը ջերմ հյուրընկալության և երկու Եկեղեցիների միջև առկա սերտ հարաբերությունների համար:

Սեպտեմբերի 25-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբեգին Բ Ծայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոս դոկտոր Ռոուան Վիլյամսի ու նրան ուղեկից անգլիկան հոգևորականների, ԵՀԽ Գլխավոր քարտուղար դոկտոր Սամուել Կոբիայի, ԵՀԽ ատենապետ դոկտոր Վոլթեր Ալթմանի և ԵՀԽ Գործադիր կոմիտեի անդամների հետ այցելեց Հայոց Ցեղասպանության հուշահամալիր:

Նորին Սրբությանն ու բարձրաստիճան հյուրերին Ծիծեռնակաբերդում դիմավորեց ՀՀ ԳԱ Ցեղասպանության ինստիտուտ-թանգարանի տնօրեն Հայկ Դեմոյանը: Երկու հովվապետերն ու ԵՀԽ նախագահն իրենց ուղեկիցների հետ շրջեցին Ցեղասպանության ինստիտուտ-թանգարանում, ապա ծաղկեպսակներ զետեղեցին Մեծ Եղեռնի զոհերի հուշահամալիրում:

Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբանների հետ կատարեց Հոգեհանգստայան արարողություն: Հավարտ արարողության ի հանգստություն և ի խաղաղություն Ցեղասպանության զոհերի հոգիների աղոթք բարձրացրեցին նաև Անգլիկան Եկեղեցու հովվապետը և ԵՀԽ ատենապետ Վեր. Վոլթեր Ալթմանը:

Արարողությունից հետո Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսը ծառ տնկեց Ցեղասպանության թանգարանի հարևանությամբ:

Նույն օրը երկու Եկեղեցիների պետերը եղան Ս. Գեղարդավանքում, ծանոթացան վանքի պատմությանը: Գեղարդավանքում հոգևոր երգերի կատարումներով հանդես եկավ վանքի երգչախումբը:

*ՄԱՅՐ ԱԹՐԱՆ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ*